

FEATURES OF PHDS TRAINING IN NAVS ADJUNCTURE (PARTICULARLY DURING MARTIAL LAW)

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ В АД'ЮНКТУРІ НАВС (ЗОКРЕМА, ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ)

Drozd O. Yu.   Дрозд О. Ю.

*Doctor of Law, Professor,
Head of the Department of Doctorate
and Post-Graduate Studies of the National
Academy of Internal Affairs
Kyiv, Ukraine*

*доктор юридичних наук, професор,
начальник відділу докторантури
та ад'юнктури
Національної академії внутрішніх справ
м. Київ, Україна*

Невід'ємною складовою функціонування Національної академії внутрішніх справ як головного закладу вищої освіти із специфічними умовами навчання в системі Міністерства внутрішніх справ України є підготовка науково-педагогічних кадрів, яку здійснює відділ докторантури та ад'юнктури.

Із 2016 року відділ забезпечує підготовку докторів філософії, що ознаменувало інтеграцію академії до європейського освітнього простору. У зв'язку з оновленням законодавства про вищу освіту започатковано, а у 2021 році ліцензовано спеціальності 081 «Право» і 053 «Психологія».

На сьогодні, докторантура та ад'юнктура є структурним підрозділом Національної академії внутрішніх справ для створення умов безперервної освіти, підвищення науково-педагогічної і наукової кваліфікації громадян, здійснення організаційних заходів і координації роботи щодо підготовки здобувачів вищої освіти наукових ступенів доктора філософії та доктора наук.

Науково-дослідна робота ад'юнктів та аспірантів є одним із найважливіших та найефективніших засобів якісної підготовки вчених, здатних творчо використовувати у науковій та практичній діяльності досягнення юридичної науки. Наразі у відділі докторантури та ад'юнктури проходять підготовку 31 докторант та більше 400 ад'юнктів та аспірантів.

Здобуття вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні здійснюється здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії шляхом навчання:

– за денною або заочною формами в ад'юнктурі;

– поза ад'юнктурую (для осіб, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність в Академії або іншому ЗВО (науковій установі). Нормативний строк підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії становить чотири роки.

На навчання для здобуття наукового ступеня доктора філософії приймаються особи, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. Перелік документів, які необхідні для вступу до ад'юнктури, визначаються Правилами прийому Академії.

Прийом до докторантури та ад'юнктури здійснюється на конкурсній основі. Вступні випробування до ад'юнктури Академії складаються із вступних іспитів: 1) спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності); 2) іноземної мови (за вибором Академії в обсязі, що відповідає рівню B2 з мов країн Європейського Союзу). Вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови дійсним сертифікатом, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови.

Для врегулювання відносин між здобувачем вищої освіти та Академією укладається контракт (договір) на весь строк навчання, який підписується у двох примірниках. Здобувачу вищої освіти, одночасно з його зарахуванням, наказом ректора Академії призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем та вченим званням. Тема дисертації здобувача, яку останній не пізніше ніж за два місяці з дня зарахування до аспірантури зобов'язаний обрати та винести на розгляд кафедри разом із темою, планом, обґрунтуванням доцільності виконання дисертації та індивідуальним планом роботи, після обговорення на засіданні кафедри (наукової лабораторії), подається на розгляд науково-методичної ради та затверджується Вченою радою Академії не пізніше чотирьох місяців після зарахування.

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється протягом строку навчання за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, які затверджує Вчена рада Академії для кожної спеціальності. Освітньо-наукова програма та навчальний план ад'юнктури містять освітню та наукові складові. Освітньо-наукова програма та навчальний план ад'юнктури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Індивідуальний навчальний план аспіранта містить перелік дисциплін за вибором в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із

своїм науковим керівником та завідувачем відповідної кафедри (наукової лабораторії). Для цього вони проходять авторизацію в системі управління навчанням MOODLE, де мають можливість ознайомитися з силабусом (стислим описом) навчальної дисципліни, кількістю кредитів, які на неї передбачено, та критеріями її оцінювання. Усі аспіранти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття та проходити всі форми поточного й підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою ад'юнктури Академії.

Наразі, у зв'язку зі збройною агресією Росії на території України, керівництво НАВС задля забезпечення безпеки своїх здобувачів та наукових співробітників, прийняло рішення про їх переведення на дистанційну форму навчання. Тож усі навчальні дисципліни викладаються з використанням програми для організації відеоконференцій Zoom.

Також для здійснення оперативного інформування ад'юнктів та аспірантів щодо можливих змін у навчальному процесі та донесення до них інформації з приводу наукових та організаційних заходів, у VoIP-додатку для дзвінків і обміну повідомленнями Viber для були створені відповідні групи, де вони отримують усі актуальні відомості та можуть поставити співробітникам відділу докторантури та ад'юнктури свої запитання.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Здобувачі вищої освіти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, у якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в докторантурі та ад'юнктурі. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Література:

1. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): постанов. Кабінету Міністрів України від 23 берез. 2016 № 261.

Верховна Рада України [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>

2. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національній академії внутрішніх справ: додаток до наказу НАВС від 26 квітн. 2022 № 305. [Електронний ресурс]. URL: <https://da.naiu.kiev.ua/assets/files/zrazok/poryadok.pdf>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-267-1/12>

INTERACTION WITH THE ENVIRONMENT AS AN OBJECTIVE FACTOR IN INCREASING THE EDUCATIONAL AND FINANCIAL POTENTIAL OF A HIGHER EDUCATION INSTITUTION

ВЗАЄМОДІЯ ІЗ СЕРЕДОВИЩЕМ ЯК ОБ'ЄКТИВНИЙ ЧИННИК НАРОЩЕННЯ ОСВІТНЬОГО ТА ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Deineha O. V.   **Дейнега О. В.**

*doctor of economic sciences, professor,
vice-rector for scientific work
Rivne State University of Humanities
Rivne, Ukraine*

*доктор економічних наук, професор,
проректор з наукової роботи
Рівненський державний гуманітарний
університет
м. Рівне, Україна*

Deineha I. O.   **Дейнега І. О.**

*doctor of economic sciences, professor,
Head of the Department of Economics and
Business Management
Rivne State University of Humanities
Rivne, Ukraine*

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки
та управління бізнесом
Рівненський державний гуманітарний
університет
м. Рівне, Україна*

Androschuk I. M.   **Андрощук І. М.**

*candidate of political sciences, associate
professor,
head of the postgraduate department
Rivne State University of Humanities
Rivne, Ukraine*

*кандидат політичних наук, доцент,
завідувач відділу аспірантури
Рівненський державний гуманітарний
університет
м. Рівне, Україна*

Організація ефективної наукової та освітньої діяльності закладів вищої освіти (ЗВО) значно мірою залежить від налагодження ними обміну інформацією, що може відбуватись як всередині освітньої